

<i>Caradrina morpheus</i>	Morpheusstofuil	1
<i>Charanyca ferruginea</i>	Randvlekuil	1
<i>Euplexia lucipara</i>	Levervlek	1
<i>Apamea monoglypha</i>	Graswortelvlinder	2
<i>Oligia latruncula</i>	Donker halmuiltje	3
<i>Melanchra persicariae</i>	Perzikkruiduil	2
<i>Mythimna ferrago</i>	Gekraagde grasuil	2
<i>Mythimna impura</i>	Stompvleugelgrasuil	1
<i>Leucania comma</i>	Komma-uil	1
<i>Axylia putris</i>	Houtspaander	4
<i>Ochropleura plecta</i>	Haarbos	3
<i>Noctua pronuba</i>	Huismoeder	1
<i>Xestia c-nigrum</i>	Zwarte c-uil	3
<i>Agrotis exclamationis</i>	Gewone worteluil	2
Familie: Beervlinders		
<i>Eilema depressa</i>	Naaldboombeertje	1
<i>Spilosoma lutea</i>	Gele tijger	1
<i>Spilosoma lubricipeda</i>	Witte tijger	3

Verslag excursie Rottige Meente 21 juli 2012 Gerrit Tuinstra

Het was een groot succes, de excursie naar de Rottige Meente, op 21 juli! Niet vanwege het grote aantal vlinders, want we kunnen nou niet zeggen dat we veel vlinders gezien hebben, maar wel vanwege de soorten die we zagen.

Doelsoort voor deze excursie was de grote vuurvlinder – *Lycaena dispar* ‘batava’. Samen met De Wieden en de Weerribben vormt de Rottige Meente de enige plek ter wereld, waar deze ondersoort van de grote vuurvlinder voorkomt. Overigens ook het enige vlieggebied in Nederland van de grote vuurvlinder.

Een eventuele tweede soort die we in het gebied zouden kunnen aantreffen, was de zilveren maan (*Boloria selene*), maar de verwachtingen voor deze tweede bijzondere dagvlinder waren niet al te hoog, wat te maken heeft met de vliegtijd. De zilveren maan vliegt in twee generaties, ruwweg van eind mei tot begin juli (piek half juni) en eind juli tot eind augustus (piek half augustus). De zilveren maan kon dus wel eens buiten de boot vallen, op 21 juli. Maar deze datum hadden we natuurlijk gekozen vanwege de top van de vliegtijd van de grote vuurvlinder.

Waarschijnlijk mede door de kans op deze prachtige, bijzondere vlinders, kwam er een vrij groot aantal deelnemers op deze excursie af. In totaal waren we met een groep van zo’n 25 mensen, van jong tot oud(er)!

De grote vuurvlinder, en dan in het bijzonder de ondersoort ‘batava’, is werkelijke en prachtige vlinder, met name het mannetje. Deze heeft fel oranje

bovenvleugels die vooral in het zonlicht prachtig opschijnen. Het vrouwtje is iets minder fraai, met een wat minder fel oranje, maar ook nog een “beauty” om te zien. Overigens is niet alleen de bovenzijde zo mooi, maar ook de licht grijs-blauwe onderzijde, met oranje achterrand, van de achtervleugels.

En dát ze mooi zijn (persoonlijk had ik er nooit een in levende lijve gezien) bleek toen we achter het molentje waren en eindelijk de zon even door de wolken heen prikte. Drie kwartier na de start van de excursie zagen we de eerste grote vuurvlinder vliegen. Pijsnel – helaas had niet iedereen ‘m gezien. Een paar stappen na deze waarneming riep iemand dat er een zilveren maan was gevonden. Een grote vuurvlinder én een zilveren maan in nog geen vijf minuten! De excursie kon nu al niet meer stuk! De zilveren maan liet zich prachtig bekijken, zittend in de vegetatie. En vanwege de inmiddels weer betrokken lucht bleef de vlinder daar ook zitten en konden veel mensen een mooie foto maken. Zie bladzijde 19 en 20.

Veel mensen maakten zich wel een beetje zorgen, vanwege de bewolkte lucht. Maar een kwartiertje later riep Luut dat hij een tweede grote vuurvlinder had gevonden. Het exemplaar zat op een rietblad, mooi rustig, zodat ook hier weer veel foto’s gemaakt konden worden. Na enige tijd kwam het zonnetje er weer door en vloog de vlinder weg. Daarna duurde het maar even voordat er opnieuw een exemplaar werd gevonden, nectardrinkend op een grote kattenstaart, zoals ’t bij veel mensen in het geheugen zal zitten. De grote vuurvlinder wordt namelijk met regelmaat afgebeeld, op internet en in boeken, gefotografeerd op een kattenstaart!

Na enige tijd door het gebied gestruind te hebben, stond het aantal waarnemingen van de grote vuurvlinder op minimaal 3 mannetjes en 2 vrouwtjes. Voor de zilveren maan bleef het bij die ene. Van de grote vuurvlinder werden aan het eind van de excursie nog zo’n 200 eitjes gevonden, op de bladeren van de forse waterzuringpollen, in de slootkant langs het pad. Op sommige bladeren werden enkele eitjes geteld, op andere meer dan 50!

Verslag excursie Schaopedobbe bij Elsloo 4 augustus 2012 Gerard Bergsma

Het weer is prachtig op deze zaterdag in het begin van augustus. Om 13.30 uur heeft zich een groep van circa 20 deelnemers gemeld voor deze excursie. We beginnen vroeger dan anders, omdat het natuurgebied van de Schaopedobbe en omgeving nogal uitgestrekt is. Direct bij de entree slaan we linksaf een langgerekt en geaccidenteerd veld in. Dit was vroeger weiland en is (na te zijn afgeplagd) teruggegeven aan de natuur. Het is er nu behoorlijk schraal en de verderop grazende kudde schapen heeft de begroeiing behoorlijk kort gemaakt. Rechts van ons bloeit de heide volop en dit nodigt uit om er een kijkje te nemen, want er bevinden zich ongetwijfeld vlinders. Al snel wordt daar de Groene weide-uil (*Calamia tridens*) gevonden. Een groep excursiedeelnemers loopt langzaam door de heide, terwijl een andere groep langs de rand van het veld en de bloeiende heide naar vlinders speurt. De eerste resultaten stromen binnen. Klein geaderd witje,

Links: *Eupithecia linariata* (gekweekt uit rupsen op vlasbekje). Foto: Gerrit Tuinstra.

Rechts: *Eupithecia pulchellata*. Foto: Vlindernet (Jeroen Voogd).

Aardbeivlinder
(*Pyrgus malvae*) tijdens de excursie in Wijnjeterper Schar.
Foto: Andy Saunders

Zilveren maan (*Boloria selene*) tijdens de excursie in de Rottige Meente.

Foto: Siep Sinnema

Foto: Marjolein Stam

Foto's
Grote vuurvlinder
(*Lycaena dispar*
'batava'), tijdens de
excursie in de
Rottige Meente

mannetje.
Foto: Siep Sinnema

Grote vuurvlinder, vrouwtje.
Foto: Siep Sinnema

Eitjes van de Grote vuurvlinder
op Waterzuring.
Foto: Siep Sinnema

Grote vuurvlinder,
mannetje.
Foto: Johan Pelser

Grote belangstelling van fotografen voor de Grote vuurvlinder (net zichtbaar in het midden) tijdens de excursie in de Rottige Meente.
Foto: Gerrit Tuinstra

Eikenvoorjaarsuil (*Orthosia miniosa*)
Roodbruine vlekkuil (*Amphipoea oculea*)

Plat beertje (*Eilema lurideola*)
Vlinder en rups Foto's: Anneke van der Veen